Commissariaat voor de Media

cvdm.nl

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
T.a.v. dr. mr. R.M. Letschert
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Ook per e-mail naar: r.m.letschert@minocw.nl

Datum	Onderwerp		
22 april 2026	Wetgevingsbrief Commissariaat voor de Media 2026		
Uw kenmerk	**Ons kenmerk**	**Contactpersoon**	**Doorkiesnummer**
-	1025506/1033444	Eva Stolk	+31 35 773 7705

Geachte mevrouw Letschert,

Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) bevordert een betrouwbaar en pluriform media-aanbod voor iedereen. Om onze taken als onafhankelijk toezichthouder op de audiovisuele mediasector goed uit te kunnen voeren, is kwalitatief goede wet- en regelgeving van groot belang. Daarom adresseerde het Commissariaat begin 2025 voor het eerst enkele knelpunten en risico's in de wetgeving in een wetgevingsbrief. Het Commissariaat is positief over de opvolging van de adviezen uit de brief. Wij stellen het op prijs dat u verschillende van onze suggesties verder verkent in het kader van de hervorming van het landelijk publiek bestel.

Dit jaar vragen wij opnieuw uw aandacht voor een aantal wetgevingsadviezen die volgen vanuit onze toezichtspraktijk. Enkele adviezen adresseerden wij eerder ook in de wetgevingsbrief van 2025 en brengen wij graag opnieuw onder de aandacht. Met deze wetgevingsbrief beogen we de effectiviteit van ons toezicht te verbeteren en de mediagebruiker beter te beschermen. Voordat we in gaan op onze nieuwe wetgevingsadviezen, delen wij graag onze visie op enkele ontwikkelingen in het medialandschap.

Visie op veranderend medialandschap
De mediawereld verandert snel. Mensen maken minder gebruik van traditionele media, terwijl online platforms en sociale media een steeds grotere positie innemen. Tegelijkertijd staat het vertrouwen van burgers in media en instituties onder druk. In deze dynamische context kiezen we met onze Meerjarenstrategie 2025-2030 voor een focus op de grootste maatschappelijke uitdagingen. We geven daarom prioriteit aan drie thema's:

- goed functionerende publieke media
- robuuste nieuwsvoorziening
- veilige online omgeving voor jongeren

Vanwege de aanstaande hervorming van het landelijke publieke mediabestel (bestel), willen wij hierbij twee belangrijke aandachtspunten binnen het thema 'goed functionerende publieke media' benoemen. Ten eerste onderschrijft het Commissariaat het belang van de hervorming, zodat het bestel sterker en beter bestuurbaar wordt om zo zijn onmisbare rol voor onze democratie te kunnen blijven vervullen. Voor deze roluitoefening zien we het liefst dat de hervorming gelijktijdig plaatsvindt met een versterking van de online zichtbaarheid en vindbaarheid van de publieke omroep. Het wetsvoorstel zou daarom wat ons betreft ook in moeten gaan op het moderniseren van de doorgifteverplichting voor kabelaars.

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00

Ten tweede, het Commissariaat heeft een eigen rol in het bestel. Als externe toezichthouder op de NPO en de landelijke publieke omroepen, straks omroephuizen, zijn we een belangrijk onderdeel van het systeem van *checks and balances*. Omdat het medialandschap snel verandert door technologische, maatschappelijke en marktontwikkelingen werken wij probleemgericht en risicogestuurd. Wij monitoren continu risico's voor publieke belangen en passen onze prioriteiten aan wanneer nodig. Daarbij kijken we niet alleen naar wat overduidelijk illegaal is, maar ook naar gedrag en ontwikkelingen die maatschappelijk schadelijk kunnen zijn, bijvoorbeeld voor kwetsbare groepen zoals jongeren.

In ons toezicht zijn wij voortdurend in gesprek met de sector, hebben wij een disciplinerende werking op het naleven van regels, geven we nadere invulling aan de Mediawet zoals via beleidsregels en handreikingen, en kunnen we indien nodig handhavend optreden. Om deze rol goed uit te kunnen voeren pleiten we voor een heldere rolomschrijving met bevoegdheden die aansluiten op de veranderingen van het bestel. Ook van belang hierbij is de verankering van 'toezichtvertrouwelijkheid'. Wij hebben behoefte aan duidelijkere waarborgen dat de informatie, die een onder toezicht staande instelling aan ons geeft in het kader van onderzoek, niet openbaar hoeft te worden gemaakt. De huidige onduidelijkheid weerhoudt sommige instellingen soms om ons informatie te verstrekken. Wij zijn al geruime tijd met uw ministerie hierover in gesprek. We vertrouwen erop dat we een basis vinden voor een adequate borging van 'toezichtvertrouwelijkheid' die ons in staat stelt onze rol als onafhankelijk toezichthouder uit te blijven voeren.

Adviezen 2026
In deze wetgevingsbrief richten we onze adviezen op drie fundamentele kwesties. Ten eerste adviseren we de Mediawet te moderniseren, ten tweede om te kiezen voor een ambitieuze, passende uitvoering van Europese wetgeving, en ten derde om de bevoegdheden van het Commissariaat te versterken. Op deze drie gebieden ziet het Commissariaat op dit moment de grootste belemmeringen in zijn missie om een betrouwbaar en pluriform media-aanbod voor iedereen te bevorderen.

1. Moderniseer de Mediawet

De huidige Mediawet sluit niet meer aan bij het snel veranderende en digitaliserende medialandschap. Door verouderde definities worden nieuwe soorten media-aanbod en diensten niet of beperkt gereguleerd, terwijl risico's die hieruit voortkomen vergelijkbaar zijn met die bij traditionele media. De aanstaande herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten (AVMSD) en de wetswijziging in het kader van de hervorming van het landelijke publieke bestel bieden een kans om het nationaal en Europees wettelijk kader grondig te herzien. We vragen opnieuw uw aandacht voor het moderniseren van de Mediawet door definities in samenhang te herzien en de wettelijke grondslag voor het heffen van toezichtskosten te actualiseren.

1.1 Vernieuw definities

- **Probleem: het huidige begrippenkader van de Mediawet sluit onvoldoende aan op het hedendaagse media-aanbod**
  Het media-aanbod dat burgers vandaag de dag tot zich kunnen nemen valt niet altijd duidelijk onder de reikwijdte van de Mediawet en daarmee onder ons toezicht. Dat kan ertoe leiden dat dit media-aanbod mogelijk niet aan de regels voldoet die voor ander media-aanbod wel gelden. Hierdoor kan het zijn dat media-aanbod niet onafhankelijk tot stand komt of dat inhoud niet geschikt is voor het publiek dat het bereikt. Voorbeelden zijn:

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00

- Podcasts vallen slechts voor een deel (publiek) onder het toezicht van het Commissariaat, ondanks dat de risico's vergelijkbaar zijn met ander soort media-aanbod. Het Commissariaat kan aan de samenleving niet uitleggen waarom bepaalde commerciële podcasts niet aan reclameregels hoeven te voldoen en commerciële radio wel.
- Op sociale media zoals Instagram worden door video-uploaders naast video's vaak ook foto's en teksten geplaatst. Strikt genomen kan het Commissariaat dit niet reguleren, terwijl hier ook risico's voor bijvoorbeeld commerciële beïnvloeding zijn.
- Ook is de afgelopen jaren een nieuw type media-aanbod ontstaan dat niet meer strikt te onderscheiden is in 'lineair' of 'non-lineair' aanbod, maar zich typeert als hybride. Denk bijvoorbeeld aan het live streamen van een voetbalwedstrijd of evenement door een on demand-dienst, video-uploaders die ook livestreamen, de opkomst van FAST TV (gratis streamingstelevisie met reclame) of podcasts met video-elementen. De definities en reikwijdte van de Mediawet zijn daardoor (gedeeltelijk) achterhaald en sluiten niet meer aan op de dynamische praktijk van hybride aanbod en diensten. Bij dergelijke vraagstukken is het niet altijd duidelijk of het lineair of non-lineair wettelijk kader van toepassing is of zou moeten zijn. Dit gaat ten koste van de rechtszekerheid van media-aanbieders, de bescherming van de kijker en het creëert mogelijk een ongelijk speelveld voor media-aanbieders.

- **Probleem: gedateerde definities**
  Definities als 'programmakanaal', 'omroepzender' en 'omroepnetwerk' dateren uit de tijd van een overwegend lineair medialandschap van zenders en netwerken en zijn onvoldoende toekomstbestendig. Deze woorden sluiten niet meer aan bij de huidige terminologie. Ook het begrip 'media-aanbod' vraagt om actualisering. De huidige definitie van 'beeld- en geluidsinhoud' sluit niet meer aan bij het huidige media-aanbod. Het media-aanbod van omroepen bestaat bijvoorbeeld al lange tijd ook uit geschreven tekst, zoals op hun websites, apps en sociale media.

Het Commissariaat pleit daarom voor modernisering van de Mediawet en actualisering van de definities die niet meer passen bij het huidige medialandschap. Met oog op bovenstaande voorbeelden verzoekt het Commissariaat uw departement om de begripsbepaling in artikel 1.1 van de Mediawet te herzien en waar nodig uit te breiden. We adviseren hierbij definities zo techniekneutraal mogelijk te formuleren zodat definities ook bij toekomstige ontwikkelingen bruikbaar blijven. We denken hierover graag met u mee.

- **Probleem: disproportionele regulering door verouderde wetgeving**
  In de Mediawet gelden momenteel dezelfde verplichtingen voor video-uploaders als voor grote streamingsdiensten met een eigen platform. De wettelijke verplichtingen voor video-uploaders zijn echter niet geschreven met deze doelgroep voor ogen, en sluiten hierdoor niet altijd aan op dit segment van de sector. Zoals ook geadresseerd in de vorige wetgevingsbrief pleiten wij ervoor om video-uploaders apart te benaderen in mediaregulering. We verwachten dat specifieke wetgeving voor deze groep mediamakers leidt tot betere borging van het gelijke speelveld tussen aanbieders van mediadiensten en betere bescherming van de kijker. Specifieke wetgeving houdt rekening met de praktijk en de werkwijze van video-uploaders waardoor we effectiever toezicht kunnen houden.

Wij herhalen daarom ons advies uit de wetgevingsbrief 2025 om voor video-uploaders een specifieke regeling in de Mediawet te treffen, of een regeling die beter passend is voor deze specifieke groep mediamakers en recht doet aan hun positie binnen het medialandschap.

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00

1.2 Breng toezichtskosten in lijn met de praktijk

Sinds 2022 zijn wij op ambtelijk niveau met uw departement in gesprek over de herziening van de toezichtskostenregeling. De huidige regeling is verouderd. De wettelijke grondslag voor de hoogte van het te betalen bedrag -het technisch (potentieel) bereik- sluit al langere tijd onvoldoende aan bij de huidige markt. Het technisch bereik is als maatstaf niet altijd meer passend. Denk bijvoorbeeld aan 'nieuwe' mediadiensten zoals commerciële partijen die uitsluitend online uitzenden waardoor het technisch bereik via internet onbeperkt is. Of denk aan een grote streamingsdienst die dezelfde toezichtskosten betaalt als een uploader die alleen werkt. Naast onze inzet voor de herziening van de toezichtskostenregeling, zien we graag een actualisering van de grondslagen voor het heffen van toezichtskosten in de huidige Mediawet. Deze sluiten momenteel onvoldoende aan bij onze toezichtspraktijk en vallen buiten de lopende gesprekken met uw departement over de toezichtskostenregeling.

Het Commissariaat redeneert vanuit het principe van een eerlijke lastenverdeling tussen alle onder toezichtstaande instellingen en doelmatige besteding van publiek geld. Het is daarom wenselijk dat het Commissariaat kosten kan doorberekenen voor het toelaten van alle commerciële media-instellingen tot de markt, en voor het verlenen van ontheffingsbesluiten. Daarnaast acht het Commissariaat het redelijk dat ook videoplatformdiensten en pakketaanbieders toezichtskosten betalen.

Daarom maken we opnieuw graag van de gelegenheid gebruik uw ministerie te verzoeken om in de Mediawet een grondslag te creëren voor:

- het heffen van leges ten aanzien van toelatingskosten van commerciële media-instellingen
- het heffen van leges voor de afgifte van toestemmingen voor het verzorgen van een omroepdienst voor een bijzonder doel, met beperkt bereik en van beperkte duur, in de zin van artikel 6.9, eerste lid, van de Mediawet 2008
- het heffen van leges ten aanzien van ontheffingsbesluiten, op verzoek van commerciële media-instellingen en pakketaanbieders
- het heffen van kosten voor het toezicht op videoplatformdiensten (in de zin van artikel 3a.1 van de Mediawet 2008)
- het heffen van kosten voor het toezicht op pakketaanbieders (in de zin van artikel 6.9a van de Mediawet 2008)

1.3 Veranker een registratieplicht voor videoplatformdiensten

Op dit moment is er in de Mediawet 2008 geen directe meld- of registratieplicht voor videoplatformdiensten. Wel dient het Commissariaat een actuele lijst met in Nederland gevestigde aanbieders van videoplatformdiensten met het betreffende jurisdictiecriterium bij te houden (artikel 28bis van de Richtlijn). Ook houdt het Commissariaat toezicht op de totstandkoming, inhoud en toepassing van de gedragscode van de aanbieders van videoplatformdiensten die onder zijn bevoegdheid vallen (artikel 3a.2 en 3a.3 Mediawet). Door het ontbreken van een directe meld- of registratieplicht kan onduidelijkheid ontstaan over het moment waarop het Commissariaat bevoegdheid krijgt toezicht te houden op een videoplatformdienst en over het jurisdictie-criterium dat van toepassing is ten aanzien van de betreffende platformdienst. Daarom adviseert het Commissariaat om een registratieplicht voor videoplatformdiensten toe te voegen aan de Mediawet.

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00

2. Kies voor ambitieuze, passende uitvoering van Europese wetgeving

Het grensoverstijgende karakter van media, verwevenheid met big tech-bedrijven en technologische ontwikkelingen zoals AI, vragen om een integrale en Europese aanpak. Om publieke belangen te beschermen is het dan ook belangrijk dat Europese regelgeving breed wordt geïmplementeerd, zodat de beoogde doelstellingen worden bereikt. In de woorden van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR): 'Maak maximaal gebruik van Europese wet- en regelgeving om een betrouwbare en veilige informatieomgeving te realiseren'.[1] Op dit moment werkt uw ministerie aan de uitvoeringswet van de Europese verordening Mediavrijheid (EMFA). Dit is belangrijke Europese regelgeving ter bevordering van de pluriformiteit en onafhankelijkheid van de media. Het Commissariaat adviseert om ook aan deze verordening zodanig uitvoering te geven dat de beoogde doelen ervan worden bereikt en het recht doet aan de aanbevelingen uit het WRR-rapport. Voor nu en in de toekomst.

2.1 Veranker inlichtingenbevoegdheid Commissariaat artikel 6 EMFA in de wet

Volgens artikel 6 van de EMFA moet de nationale toezichthouder, in Nederland het Commissariaat, een databank voor media-eigendom ontwikkelen. Deze databank moet fungeren als centrale informatiebron waar iedereen de informatie over media-eigendom kan raadplegen. Het doel is om bij te dragen aan een hoog niveau van transparantie over media-eigendom. Om het gewenste hoge niveau van transparantie te kunnen bereiken, is het van belang dat de informatie in de databank compleet is. Wij adviseren daarom om wettelijk te verankeren dat het Commissariaat de bevoegdheid heeft om bij aanbieders van mediadiensten de voorgeschreven informatie op te vragen over de eigendomsstructuren. Zonder deze bevoegdheid ziet het Commissariaat een aanzienlijk risico dat de databank niet de benodigde informatie bevat en het gewenste doel van meer transparantie over media-eigendom niet zal worden bereikt.

2.2 Beleg het besluit over de beoordeling van mediaconcentraties bij de mediatoezichthouder

Volgens artikel 22 van de EMFA krijgt de nationale regulerende instantie de verantwoordelijkheid voor de beoordeling van mediaconcentraties of zorgt de lidstaat ervoor dat deze instantie substantieel wordt betrokken bij de beoordeling. Deze beoordeling ziet hoofzakelijk op de gevolgen van de concentratie op de mediamarkt voor de pluriformiteit van de media en de waarborgen voor redactionele onafhankelijkheid. Het Commissariaat adviseert om deze pluriformiteitsbeoordeling als afzonderlijk besluit in de wet op te nemen, onderscheidend van de mededingingstoets van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Tevens adviseert het Commissariaat om de mediatoezichthouder verantwoordelijk te stellen voor deze pluriformiteitsbeoordeling bij mediaconcentraties om verschillende redenen.

Ten eerste is het Commissariaat de onafhankelijke toezichthouder op de audiovisuele media, die zich inzet ter bevordering van betrouwbaar en pluriform media-aanbod voor iedereen. Het Commissariaat beschikt dus over de expertise en deskundigheid inzake mediapluriformiteit en redactionele onafhankelijkheid. Ten tweede zou het publieke belang van onafhankelijk, betrouwbaar en pluriform media-aanbod in het geding kunnen komen als een andere toezichthouder verantwoordelijk wordt voor de pluriformiteitsbeoordeling. Als deze plurifomiteitstoets bijvoorbeeld wordt belegd bij de toezichthouder die fusies reeds beoordeelt op basis van de Mededingingswet, dan wordt één toezichthouder verantwoordelijk voor twee publieke belangen. Daardoor ontstaat het risico dat het ene publieke belang ondergeschikt raakt aan het andere belang. Ten derde kan het risico op rechtsonzekerheid worden voorkomen door het Commissariaat

1 Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, 'Aandacht voor media. Naar nieuwe waarborgen voor hun democratische functies', WRR-rapport 111, Den Haag, 2024.

verantwoordelijk te stellen voor de pluriformiteitsbeoordeling bij mediaconcentraties. Het risico op rechtsonzekerheid kan ontstaan als twee verschillende toezichthouders besluiten nemen over een gemeenschappelijk rechtskader en op eigen wijze invulling gaan geven aan dezelfde begrippen. Door het Commissariaat als enige autoriteit verantwoordelijk te maken voor pluriformiteitsbeoordeling bij mediaconcentraties, verdwijnt het risico dat de ACM en het Commissariaat begrippen als mediapluriformiteit en redactionele onafhankelijkheid in hun beoordeling op een andere wijze interpreteren.

3. Versterk de bevoegdheden van het Commissariaat

Het Commissariaat heeft een aantal taken waarbij zijn bevoegdheden achterblijven. Dit bemoeilijkt de uitvoerbaarheid. Daarom adviseren wij om onze bevoegdheden met betrekking tot inlichtingen en gegevensdeling in lijn te brengen met onze verantwoordelijkheden.

3.1 Breng bevoegdheden in lijn met taken en verantwoordelijkheden

- **Probleem: bevoegdheid inlichtingen vorderen voor de Mediamonitor ontbreekt**
  Het Commissariaat heeft de taak onderzoek te doen naar ontwikkelingen in de mediasector (de Mediamonitor), zoals bedoeld in artikel 7.21 van de Mediawet. Voor het monitoren van ontwikkelingen op het gebied van concentraties en financieel-economische omstandigheden, hebben we gegevens nodig van media-instellingen. Op dit moment hebben we geen bevoegdheden om inlichtingen te vorderen bij mediabedrijven. Hierdoor zijn we geheel afhankelijk van openbare informatie. Mediabedrijven worden echter steeds terughoudender met het delen van informatie. Dit zorgt ervoor dat wij geen toegang hebben tot alle benodigde gegevens, en wij onze taak om ontwikkelingen op de mediamarkt te monitoren onvoldoende kunnen uitvoeren. Daarom vragen wij om een bevoegdheid tot het opvragen van informatie, door een uitbreiding van artikel 7.21 van de Mediawet.

- **Probleem: bevoegdheid gegevensdeling met andere overheidsinstanties te beperkt**
  Door digitalisering bestaat ons toezichtveld uit grote machtige spelers, zoals internationaal opererende platformbedrijven. De Europese wetgeving vraagt om nauwe samenwerking tussen toezichthouders, zowel nationaal als internationaal. Om effectief toezicht te houden op deze digitale spelers hebben toezichthouders stevige bevoegdheden nodig. Een minimale vereiste hierbij is de mogelijkheid tot uitwisseling van gegevens en bevindingen tussen overheidsinstanties. De noodzakelijke wettelijke grondslagen om gegevens te verstrekken of te ontvangen zijn op dit moment veelal versnipperd, onduidelijk of ontbreken in het geheel. Dit staat een effectief optreden van het Commissariaat en andere overheidsinstanties in de weg. Daarom pleiten wij voor een bepaling in de Mediawet op grond waarvan gegevens kunnen worden uitgewisseld met andere overheden.

3.2 Verruim de wettelijke bewaartermijn van media-aanbod

De wettelijke bewaartermijn van media-aanbod sluit onvoldoende aan bij ons toezicht. De termijn van twee weken, zoals bepaald in artikel 7.18 van de Mediawet, geeft doorgaans te weinig tijd tussen melding van een klacht en behandeling van een bewaarplichtverzoek aan de media-instelling. Door de vestiging van internationaal opererende media-instellingen in Nederland, komen klachten soms uit het buitenland (al dan niet via de daar gevestigde toezichthouder) of moeten we media-aanbod opvragen in het land waar de aanbieder actief is. Wanneer het media-aanbod niet meer beschikbaar is, belemmert dit ons toezicht. De huidige opslagmogelijkheden bieden de mogelijkheid om grotere hoeveelheden data goedkoper op te slaan, dan ten tijde van de inwerkingtreding van deze regelgeving in 1988 mogelijk was. Daarom pleit het

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00

Commissariaat voor een uitbreiding van de bewaartermijn zoals bepaald in artikel 7.18 van de Mediawet naar een periode van minimaal drie maanden.

3.3 Schrap de ministeriële bevoegdheid om besluiten van het Commissariaat te schorsen of vernietigen

Het Commissariaat is van oordeel dat zijn onafhankelijkheid op dit moment onvoldoende geborgd is in de Mediawet. Uw ambtsvoorganger gaf aan positief ten opzichte van onze wens te staan om artikel 7.9 uit de Mediawet (waarmee de minister besluiten van het Commissariaat kan schorsen of vernietigen) te schrappen. De gesprekken die we hierover met uw ministerie voeren geven ons vertrouwen dat de vernietigingsbevoegdheid van de minister uit de wet verdwijnt, waardoor onze onafhankelijkheid beter wordt geborgd.

Het Commissariaat dankt u voor de mogelijkheid om onze wetgevingsadviezen met u te delen. Opvolging van deze adviezen zal leiden tot kwalitatief betere wetgeving. Dat zal de effectiviteit van ons toezicht verbeteren en de mediagebruiker beter beschermen. Op die manier kan het Commissariaat de publieke belangen beter dienen.

Hoogachtend,
Commissariaat voor de Media

drs. Amma Asante
Voorzitter

Bezoek Hoge Naarderweg 78 • 1217 AH Hilversum
Post Postbus 1426 • 1200 BK Hilversum
Contact cvdm@cvdm.nl • 035 773 77 00